

สรุปผลการประชุมผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล (Video Conference) เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ
แนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และสังเกตการณ์ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ๑ อาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้จัดให้มีการประชุมผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล (Video Conference) เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางการติดตาม ตรวจสอบและสังเกตการณ์ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดโดยส่วนราชการที่เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย

ส่วนกลาง เชิญหอการค้าไทย องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) สำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง สำนักงาน ก.พ.ร. กระทรวง กรม หน่วยงาน รวมทั้ง กรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ที่ได้รับงบประมาณดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวม ๓๐ กว่าหน่วยงาน

ระดับจังหวัด เชิญหัวหน้ากลุ่มจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัดรับผิดชอบด้านงบประมาณ คณะอนุกรรมการการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จังหวัด ผู้แทนจากสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ๑-๙ สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด สำนักงาน ป.ป.ท. เขตพื้นที่ ๑-๙ สำนักตรวจสอบพิเศษ ภาค ๑-๑๕ สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดสำนักจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ ๑-๑๘ รวมทั้ง หน่วยงานและมหาวิทยาลัยที่ได้รับงบประมาณดำเนินโครงการในพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ประธาน นายเกษม บุญราช ปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้กล่าวในที่ประชุม ดังนี้

๑. ขอบคุณหน่วยตรวจสอบที่กรุณาให้เกียรติร่วมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติ จำนวน ๓ ท่าน ท่านแรก ท่านพิศิษฐ์ สีสาวชิโรภาส ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ท่านที่ ๒ ท่านสรเสรีญ พลเจียก เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และท่านสุดท้าย ท่านประยงค์ ปรียาจิตต์ เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. และได้เชิญภาคเอกชนเข้าร่วมชี้แจงด้วย เพื่อทำความเข้าใจกับธุรกิจ พ่อค้า ผู้รับเหมา โดยคุณวิชัย อัครัสกร รองประธานหอการค้าไทย

๒. ชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และสังเกตการณ์ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ดังนี้

๒.๑ เป้าหมายเพื่อให้ทุกท่านได้ตระหนัก และมีความละเอียดรอบคอบ ในการดำเนินงานตามโครงการงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๓๐๒ โครงการ วงเงินงบประมาณ ๗๕,๐๕๗.๒๐ ล้านบาท มีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่บัดนี้จนถึงสิ้นสุดการดำเนินโครงการ บางโครงการจะแล้วเสร็จภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ บางโครงการอาจจะต่อเนื่อง หน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ดังนี้

ลำดับที่	หน่วยงาน	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)
๑.	กลุ่มจังหวัด	๑๓๗	๕๖,๒๓๘.๖๘
๒.	อปท. และเมืองพัทยา	๑๔	๑,๒๓๐.๐๑
๓.	ส่วนราชการ	๑๕๑	๑๗,๕๘๘.๕๑

๒.๒ หลักการทางการติดตาม ตรวจสอบ และสังเกตการณ์ มี ๓ หลักการ ดังนี้

๑) การตรวจแนะนำ เป็นการตรวจการดำเนินการ มีการสรุปบทเรียนจากมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ ๕ ล้านบาท) งบประมาณ ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท โครงการดำเนินงานกว่าแสนโครงการว่ามีจุดแข็งและจุดอ่อน อย่างไร

๒) การตรวจติดตาม เป็นการตรวจดูขั้นตอน

๓) การตรวจเพื่อหาข้อเท็จจริง ตรวจจับผิด ในกรณีตรวจแล้วพบเรื่องร้องเรียน ถ้าการดำเนินการตรวจติดตามแล้วเป็นไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย การตรวจติดตามไม่พบเรื่องร้องเรียน สามารถยุติเรื่องนั้นได้ และกระทรวงมหาดไทยจะส่งบัญชี ๓๐๐ กว่าโครงการ ๗๕,๐๐๐ กว่าล้าน ให้สภาวิศวกร หอการค้าไทย และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชี้แจงเปิดเผยโครงการทั้งหมดให้กับผู้รับเหมา ผู้รับจ้าง และนักธุรกิจ ในแต่ละจังหวัดให้ชัดเจน

๒.๓ แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทราบว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ทำข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงาน ป.ป.ช. ในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

๒.๔ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการซื้อจัดจ้าง โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เชิญคลังจังหวัด เสมียนตราทุกอำเภอ และฝ่ายการเงินและบัญชีสำนักงานจังหวัดทุกจังหวัด และ ส่วนราชการ อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และก่อนการอนุมัติโครงการ ส่งให้ตรวจสอบภายใน ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งก่อนการดำเนินการโครงการ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจออกคำสั่งแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบการดำเนินการแต่ละบุคคล เป็นหลักฐาน ในกรณีที่เกิดความผิดพลาด ใช้แสดงเจตนาบริสุทธิ์ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนไว้แล้ว

๓. ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สร้างการรับรู้ ในการป้องกันและแก้ไขการทุจริตคอร์รัปชันในระดับจังหวัด ดังนี้

๓.๑ นำเรื่องที่ประชุมวันนี้ไปแจ้งกรรมการจังหวัดที่มีภาคเอกชนร่วมด้วย หรือ

๓.๒ ถ้าหากคณะกรรมการจังหวัดยังไม่เพียงพอ ให้เชิญคณะกรรมการ กรอ. ร่วมภาครัฐ และเอกชน หรือ

๓.๓ กรรมการประชาัฐจังหวัด

สามารถแจ้งข้อใดข้อหนึ่งก็ได้ หรือแจ้งทั้ง ๓ ข้อ ขณะนี้ทางจังหวัดมีโครงการต่างๆ มาลงพื้นที่ ขอความร่วมมือร่วมมือจากข้อ ๓.๑-๓.๓ เรื่องใดได้บ้าง เนื่องจากมีโครงการจำนวนมากลงในพื้นที่ จังหวัด อำเภอ

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย นายณัฐพงศ์ ศิริชนะ ชี้แจงรายละเอียด ให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๑. ถอดบทเรียนมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ ๕ ล้านบาท)

ปี ๒๕๕๙ รัฐบาลได้มอบให้กระทรวงมหาดไทย ดำเนินมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ ๕ ล้านบาท) งบประมาณ ๓๕,๓๒๐.๑๔ ล้านบาท จำนวน ๑๑๘,๙๖๓ โครงการ มีเรื่องร้องเรียน จำนวน ๓๑๘ เรื่อง กระทรวงมหาดไทย ได้ขอรับการสนับสนุนการบูรณาการติดตาม ตรวจสอบ และสังเกตการณ์ จากสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งการดำเนินมาตรการดังกล่าว พบว่าผลการปฏิบัติงานมีเรื่องร้องเรียนน้อย เมื่อเทียบกับโครงการจำนวนมาก และมีจุดแข็งและจุดอ่อน สรุปได้ ดังนี้

จุดแข็ง	จุดอ่อน
๑. เกิดกระแสการแผ่ร่วางของภาคประชาสังคม และประชาชน ๒. จุดประกายการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ๓. ผู้รับการตรวจระมัดระวังในการปฏิบัติงาน ๔. มีเรื่องทุจริตน้อยเมื่อเทียบกับโครงการที่ได้รับอนุมัติ แส่นกว่าโครงการ ๕. ทำให้ทราบปัญหาข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน ตามกฎ ระเบียบ ของหน่วยงาน ๖. เกิดนวัตกรรมและมาตรการแนวทางปฏิบัติใหม่ ๆ	๑. โครงการจำนวนมาก ๒. ส่วนราชการดำเนินการในลักษณะต่างคนทำ ขาดการบูรณาการ ๓. โครงการหยุดชะงักไป เช่น โครงการที่ขอใช้พื้นที่สาธารณะ หรือโครงการที่ดำเนินการในพื้นที่เขตป่าไม้ หรืออุทยาน ๔. ข้อจำกัดด้าน กฎ ระเบียบ ในการปฏิบัติ

จากความร่วมมือกันครั้งนี้ เกิดผลดี ดังนี้

- ประการที่ ๑ ทำให้เกิดกระแสการแผ่ร่วางจากภาคประชาชนและภาคประชาสังคม
- ประการที่ ๒ จากการแผ่ร่วางทำให้ได้เรียนรู้ว่ากำลังมีงบประมาณจำนวนมากลงไปทำบด เป็นการจุดประกายการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
- ประการที่ ๓ หน่วยดำเนินการมีความระมัดระวังในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น จากผลการดำเนินการนี้มีเรื่องร้องเรียน ๓๑๘ เรื่อง
- ประการที่ ๔ ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด ในการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการ รวมทั้งระเบียบกรมบัญชีกลาง เรื่องทรัพย์สินต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามมา
- ประการที่ ๕ เกิดมาตรการ นวัตกรรมต่าง ๆ วิธีการแนวทางใหม่ ๆ ในการดำเนินการ ทำให้เกิดเรื่องเรียนจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนโครงการมาก

๒. งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ของกลุ่มจังหวัด

๒.๑ กระทรวงมหาดไทย ได้หารือร่วมกันระหว่าง สำนักงาน ป.ป.ช สำนักงาน ป.ป.ท และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีแนวทางการดำเนินงานปฏิบัติ ดังนี้

๑) สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อร่วมติดตาม ตรวจสอบ และสังเกตการณ์ โครงการตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็นที่มาของการประชุมครั้งนี้

๒) ขอความร่วมมือหอการค้าไทย และองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) แจ้งเครือข่ายระดับพื้นที่ ตรวจสอบสังเกตการณ์แผ่ร่วางกิจกรรมของข้าราชการ (watchdog)

๓) แจ้งสภาวิศวกร และ สภาสถาปนิก ประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้เปิดเว็บไซต์เรื่องขออนุมัติโครงการสำนักงบประมาณ เพื่อให้สมาชิกได้ทราบและเข้าร่วมในการจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๒ หลักการ

- ๑) ลดความซ้ำซ้อนของหน่วยงานติดตาม ตรวจสอบฯ
- ๒) การติดตาม ตรวจสอบฯ เป็นการลักษณะแนะนำ มิใช่ลักษณะจับผิด
- ๓) ไม่ส่งผลกระทบให้การดำเนินงานหยุดชะงัก
- ๔) ไม่เป็นการเพิ่มภาระงานให้กับจังหวัด กลุ่มจังหวัด และหน่วยงานเจ้าของโครงการ ซึ่งประธานคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) (นายกรัฐมนตรี) ได้มีข้อสั่งการในการติดตาม ตรวจสอบ ต้องไม่ส่งผลกระทบกับมาตรการของรัฐบาล และไม่เพิ่มภาระให้หน่วยงานปฏิบัติ (การประชุม คตช. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐)

/๓. ผลการประชุม...

๓. ผลการประชุมหารือร่วมระหว่าง มท. สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ม.และ สตง. เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐

๓.๑ กรอบการดำเนินงาน เน้นการมีส่วนร่วม การบูรณาการ ระหว่างหน่วยตรวจสอบ เพื่อลดความซ้ำซ้อน มีการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ใช้จังหวัดเป็นหน่วยดำเนินการ ความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบ และตรวจสอบครอบคลุมทุกโครงการ

๓.๒ กลไกในพื้นที่ ประกอบด้วย จังหวัดและคณะอนุกรรมการการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจังหวัด ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. จะมีการแก้ไขคำสั่งเพิ่มเติม แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ สำนักงาน ป.ป.ท. และ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ร่วมเป็นคณะอนุกรรมการฯ ด้วย

๓.๓ การดำเนินงานในพื้นที่จังหวัด สนับสนุนจัดทำข้อมูล และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน วิเคราะห์ความเสี่ยง เข้าสู่ที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ

๔. แนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และสังเกตการณ์ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ขององค์กรตรวจสอบความโปร่งใส ประกอบด้วย สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดังนี้

๔.๑ ขอบเขตการตรวจสอบ สังเกตการณ์ กำหนดให้ตรวจสอบสังเกตการณ์โครงการตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของกลุ่มจังหวัด และหน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณไปดำเนินโครงการในพื้นที่จังหวัด ซึ่งมีจำนวน ๓๐๒ โครงการ งบประมาณรวม ๗๕,๐๕๗.๒๐ ล้านบาท

๔.๒ วิธีการตรวจสอบ สังเกตการณ์ จะใช้วิธีการสุ่มตรวจสอบสังเกตการณ์งานซื้องานจ้างหรืองานที่มีการใช้งบประมาณ โดยให้คณะอนุกรรมการการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะอนุกรรมการฯ และมีกรรมการอื่นๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ร่วมเป็นกรรมการด้วย โดยมีผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และหัวหน้าสำนักงานจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการร่วม โดยให้สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัด เป็นเจ้าภาพหลัก และสำนักงานจังหวัดจะเป็นผู้สนับสนุนข้อมูลโครงการ และมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

๑) สำนักงานจังหวัดจะต้องเป็นผู้รวบรวมข้อมูลโครงการทั้งหมด ให้คณะอนุกรรมการฯ ทราบ โดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือถึงจังหวัด ให้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะอนุกรรมการฯ

๒) ข้อมูลอนุมัติแผนงาน/โครงการจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด จะเป็นผู้รวบรวมและแผนการจัดซื้อจัดจ้างที่ทุกจังหวัดทำตามระเบียบฯ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ให้กับที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยมีเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะช่วยวิเคราะห์ประเมินเสี่ยงโครงการ

๓) นำข้อมูลที่วิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยงแล้ว เสนอต่อคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณากลับกรอง พิจารณาโครงการที่มีความเสี่ยงมาก ปานกลาง และน้อย

๔) คณะอนุกรรมการฯ จะทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดโครงการใดที่ควรให้หน่วยตรวจสอบเพื่อติดตาม ตรวจสอบ สังเกตการณ์ และเฝ้าระมัดระวัง

๕) หน่วยตรวจสอบ เอาข้อมูลที่คณะอนุกรรมการฯ ได้วิเคราะห์ ความเสี่ยงโครงการเพื่อแบ่งการตรวจสอบโครงการแต่ละโครงการที่มีความเสี่ยง ดำเนินการตามขั้นตอน ระเบียบราชการหรือไม่ แต่ละโครงการหน่วยตรวจสอบใด จะเป็นผู้รับผิดชอบการติดตาม ตรวจสอบ สังเกตการณ์ เฝ้าระมัดระวังหรือหน่วยตรวจสอบทั้งสามจะร่วมกันตรวจสอบโครงการเดียวกันก็ได้

การดำเนินการข้างต้นนี้ เป็นการตรวจเพื่อแนะนำ ไม่ได้จับผิด เพื่อดูสังเกตการณ์ แต่ละโครงการต้องระมัดระวังความผิดพลาดเรื่องใดบ้าง การจัดซื้อจัดจ้างเป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้ทำให้ถูกต้องตามขั้นตอนการดำเนินโครงการ แก้ไขปัญหาป้องกันการทุจริต โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้จัดทำแบบฟอร์มการดำเนินงานของจังหวัดให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเมื่อมีเรื่องร้อง คณะอนุกรรมการฯ จะเป็นผู้ช่วยดูแล ที่ทำให้ทุกฝ่ายหมดกังวลเรื่องการจ่ายงบประมาณโดยผ่าน ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นด้วยความเรียบร้อย

๔.๓ กรอบการดำเนินงาน

ในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ การดำเนินงานจะเป็นการป้องกัน ประสานความร่วมมือ สร้างการรับรู้ ให้ความรู้ ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจหน่วยดำเนินการ จุดอ่อนที่เคยมีการทุจริต เพื่อการป้องกัน ระมัดระวัง หลังจากนั้นเป็นการป้องกันเชิงลึกวิเคราะห์ความเสี่ยง และให้การแนะนำ (Coaching) และขั้นตอนสุดท้ายปราบปราม โดยใช้อำนาจหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบในกรณีพบมีการทุจริต

กระทรวงมหาดไทย มอบหมายให้ตรวจสอบภายในระดับกระทรวง และตรวจสอบภายในระดับกรม (ทุกกรมในสังกัด มท.) ลงพื้นที่ตามกลุ่มจังหวัด ร่วมตรวจสอบให้คำแนะนำอีกทางหนึ่ง เพื่อหาจุดบกพร่อง นำข้อมูลที่ได้รับ จัดทำข้อสั่งการเชิงนโยบายเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงาน และได้ขยายเวลาจัดซื้อจัดจ้างจากเดิมวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐ ขยายเวลาจนถึง ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) : นายสรเสรีญ พลเจียก
แจ้งที่ประชุมทราบ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการประชุม

๑. เพื่อแก้ไขปัญหาการดำเนินโครงการในเชิงมาตรการ เพื่อให้การดำเนินโครงการ ๓๐๒ โครงการ จำนวน ๗๕,๐๕๗.๒๐ ล้านบาท เป็นไปด้วยความโปร่งใส สร้างกระแสการตรวจสอบในภาคประชาชน ตามรัฐธรรมนูญ ฯ รวมทั้งการบูรณาการในการป้องกันการทุจริต

๒. ลดปัญหาในการถูกร้องเรียนว่ามีการทุจริต หรือประพฤติมิชอบในการดำเนินโครงการ ซึ่งบทเรียนโครงการตำบลละ ๕ ล้าน จำนวน ๑๑๘,๙๖๓ โครงการ แต่มีเรื่องร้องเรียนจำนวนน้อยมาก ถือว่าได้กระทรวงมหาดไทย ทำงานได้ไม่บกพร่องมากนัก ด้วยกรอบระยะเวลาการดำเนินงานจำกัด และมาตรการตรวจป้องกันที่ยังไม่ชัดเจน

การดำเนินการครั้งนี้ มีบทเรียนที่ชัดเจนและมีการบูรณาการทำให้การดำเนินงานร่วมกัน ทำให้มีความโปร่งใสมากขึ้น มีกลไกแตกต่างจากครั้งก่อน โดยใช้คณะอนุกรรมการฯ เป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินการ องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน มี ผอ.ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ และมีภาคเอกชน ได้แก่ ประธานหอการค้าไทย จังหวัด ประธานอุตสาหกรรมจังหวัด ประธานชมรมธนาคารจังหวัด และผู้แทนภาคประชาสังคม ประธานคณะกรรมการจริยธรรมประจำจังหวัด ผู้แทนคณะกรรมการ ธรรมนูญจังหวัด รวมทั้ง นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสันนิบาตเทศบาล และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีองค์ประกอบครบทุกภาคส่วน

การดำเนินการครั้งนี้ไม่ใช่การจับผิด แต่มุ่งให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปด้วยความโปร่งใส และการใช้งบประมาณเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า การกิจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ ในส่วนสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัด กระผมจะสั่งการอีกครั้งหนึ่ง จะมีกรอบภารกิจดำเนินการอย่างไร เพื่อจะทำงานร่วมกับสำนักงานจังหวัดอย่างไร จะต้องมีการหารือรายละเอียดร่วมกันกับกระทรวงมหาดไทยภายหลัง และให้ ผอ.ป.ป.ช. ประจำจังหวัดในฐานะเลขานุการ สนับสนุนคณะอนุกรรมการฯ ให้ทำงานเต็มประสิทธิภาพ ไม่ว่าเป็นการดูโครงการ การวิเคราะห์ การออกตรวจโครงการ ถ้าเป็นไปได้น่าจะออกไปติดตามโครงการร่วมกัน

/ในรูปแบบ...

ในรูปแบบการดำเนินงานคณะกรรมการ โครงการใดที่มีความเสี่ยง ใช้นิติคณะกรรมการเป็นตัวขับเคลื่อนไปด้วยกัน สำนักงาน ป.ป.ช. จะเป็นหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อเกิดกรณีจะต้องรับตรวจสอบ เป็นมาตรการป้องกันที่ดีที่สุด แต่ถ้ามีเจตนาที่จะกระทำทุจริต พบข้อมูลเชิงลึก ก็จะต้องดำเนินการปรามปราม ซึ่งไม่อยากให้เกิด

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) : นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส แห่งที่ประชุมทราบ ดังนี้

ในส่วนของ สตง. จะเป็นการตรวจบูรณาการร่วมกับหน่วยตรวจสอบ โดยจะไม่ทำให้โครงการหยุดชะงักไป และการตรวจสอบนั้น จะไม่ก้าวก้าวในเรื่องของการตัดสินใจดำเนินโครงการ ฉะนั้น สตง. จะช่วยให้ผู้ว่าราชการในการทำงานสะดวก โดยเริ่มต้นให้จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด สามารถใช้แผนการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นเครื่องมือในการติดตามให้บรรลุวัตถุประสงค์ กระบวนการ ขั้นตอนต่างๆ อย่างไม่ล่าช้า

ในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำหน้าที่ของ สตง. ในเชิงป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่มีการตรวจสอบแล้ว จากการถอดบทเรียนโครงการตำบลละ ๕ ล้าน ซึ่งมีการถอดบทเรียน ไม่อยากให้เป็นข้ออ้างว่าเร่งการดำเนินงานตามกระบวนการขั้นตอน ผลลัพธ์ ผลผลิตต่างๆ ทำให้มีปัญหาข้อผิดพลาด

การแบ่งพื้นที่การทำงานด้านการตรวจสอบ ทำให้หน่วยตรวจสอบ สามารถตรวจรายละเอียดได้ ซึ่งจะไม่รบกวนการการทำหยุดชะงักเสียหาย ที่สามารถจะตรวจสอบในระหว่างการทำงาน จะดำเนินงานในฐานะผู้สังเกตการณ์ ไม่ได้มองในแง่ร้ายมาจับผิด สำหรับข้อแนะนำการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ก่อนการลงมือเริ่มต้น การตรวจสอบต้องให้กระบวนการมีความโปร่งใส ต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ระดับปฏิบัติ นั้นมีส่วนได้เสีย จะทำให้เกิดปัญหาเรื่องของความไม่เป็นธรรมเชิงการแข่งขัน และมีคุณภาพของงานคุ้มค่ากับงบประมาณที่เสียไป ซึ่งในส่วนนี้องค์กรตรวจสอบสามารถตรวจได้ โดยในอดีตที่ผ่านมาอ้างว่าต้องรีบดำเนินการ มีการก่อสร้างในขณะที่ยังไม่มีแบบ เมื่องานแล้วเสร็จไม่เป็นไปตามแบบงาน ทำให้ตรวจรับงานไม่ได้ สุดท้ายต้องมายกเลิกสัญญา ไม่ควรเกิดเหตุการณ์แบบนี้อีก กระบวนการบริหารแผนขั้นตอนการบริหารให้เป็นไปตามตามแผนการจัดซื้อจัดจ้าง ถือว่าเป็นส่วนสำคัญ ซึ่งก็มีเครื่องมืออยู่แล้วด้วย อีกเรื่องกรณีเร่งดำเนินการเบิกจ่าย ขณะที่ยังไม่แล้วเสร็จและมาเบิกจ่ายแล้ว ไม่ใช่การดำเนินการ งานที่แล้วเสร็จ จะไม่เป็นไปตามรูปแบบงานหรืองานไม่มีคุณภาพแล้วตรวจรับมาก่อน โดยอ้างว่าอยู่ในช่วงอายุประกัน สามารถซ่อมแซมได้ จะก่อให้เกิดความรับผิดชอบและความเสียหายตามมา

สตง. และองค์กรอิสระที่เข้าไปตรวจ ถ้ารู้จะดำเนินการป้องกันปรามให้ เรื่องใดก็ตามที่มีเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน จะไม่มีเกิดขึ้นในยุคนี้อีก เป็นการแก้ไขปัญหาในระดับหนึ่ง และนอกจากนี้ในการร่วมมือกันตรวจสอบการทำงาน สตง.จะสนับสนุน ในเรื่องการเบิกจ่ายเงินจะมีการติดตาม กระบวนการขั้นตอน เบิกจ่ายเงินต้องจ่ายให้ตรงผู้รับเหมา ต้องไม่อาศัยความเร่งด่วน เนื่องจากจะต้องถูกต้องตามรายละเอียด ต้องอยู่ภายในกำหนดเวลา ถ้าล่าช้าจะต้องปรับตามกระบวนการ

ก่อนทำสัญญา เป็นเรื่องของกำหนดยรายละเอียดต่างๆ เพื่อลดปัญหา สตง. จะมีการสนับสนุน นักบัญชี นักกฎหมาย และวิศวกร ในงานจ้างหรือซื้อจะมีวิศวกรลงช่วยท่านดู ผู้ว่าราชการจังหวัด จะต้องกำกับดูแล คนที่ทำหน้าที่ตรวจรับ ตรวจงานจ้าง หรือควบคุมงานให้ทำตามหน้าที่ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ

เรื่องเน้นย้ำ เมื่องานแล้วเสร็จ สตง.จะการติดตามเพื่อประเมินผล อยากให้คำนึงถึงเรื่องการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการเป็นสำคัญ ในระหว่างการทำงานนี้ยังไม่มีแผนรับรองที่เพียงพอ หรืออาจจะต้องปรับปรุงอะไรเพิ่มเติม อยากให้มีการเตรียมการในส่วนนี้ เพื่อการใช้จ่ายเงินของรัฐบาล เกิดผลสัมฤทธิ์ประโยชน์อย่างแท้จริงแก่ประชาชน

/สามารถทบทวน...

สามารถทบทวนบทเรียนที่ไม่ได้เกิดความคุ้มค่าตามวัตถุประสงค์เพิ่มเติมย้อนหลังได้ที่
คอลัมน์หมายเลข ๗ เพื่อเป็นประโยชน์ในการตอบสนองนโยบายรัฐบาลและเกิดผลสัมฤทธิ์ประโยชน์กับ
ประชาชนอย่างแท้จริง

การทำงานถ้ามีปัญหาอุปสรรค สดง. ที่อยู่ในโครงการนี้ทุกคน จะต้องให้ความรู้ความร่วมมือ
ช่วยแนะนำในสิ่งที่ทำแล้วให้เกิดประโยชน์ และเกิดความรัดกุม ไม่เสี่ยงต่อความรับผิดชอบที่จะตามมาภายหลัง
โดยเป็นส่วนหนึ่งในการตอบสนองโครงการที่เราจะบูรณาการการตรวจสอบ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และ
เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริง

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) : นายประยงค์ ปรียาจิตต์
แจ้งที่ประชุมทราบ ดังนี้

ครั้งนี้ถือได้ว่าเป็นจุดแข็ง สำนักงาน ป.ป.ช. , สำนักงาน ป.ป.ท. และ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ได้มีการพูดคุยกับหน่วยงานดำเนินการในพื้นที่ ได้กำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน เป็นวงใจได้คนที่ทำงานโปร่งใส
ทำงานด้วยความสุจริตจะไม่มีโอกาสพลาดในการทำงาน ในส่วนสำนักงาน ป.ป.ท. เมื่อปลัดกระทรวงมหาดไทย
ทำเรื่องการตรวจสอบมาที่ สำนักงาน ป.ป.ท. ขอให้มาร่วมดำเนินการตรวจโครงการครั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ท.
ได้นำเรื่องนี้เข้าที่ประชุม ศอตช. มีรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม เป็นประธาน มีสำนักงาน ป.ป.ช. และ สำนักงาน
การตรวจเงินแผ่นดิน ร่วมเป็นคณะด้วย ได้กำหนดรูปแบบการทำงานโดยเอาโครงการตำบลละ ๕ ล้าน เป็นต้นแบบ
การดำเนินงานครั้งนี้ มีการตรวจ ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) เสริมสร้างการรับรู้ ๒) ป้องปราม ๓) ปราบปราม และ ๔) แก้ไขฟื้นฟู
การปฏิบัติงานในพื้นที่ที่จะต้องอาศัยกลไกคณะอนุกรรมการ ฯ ระดับจังหวัด ภาคประชาชน ของกระทรวงมหาดไทย
ในศอตช.กับองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) สภาหอการค้า สมาเกษตรกร ประสานความร่วมมือ

หลังจาก ศอตช. มีมติเห็นชอบ มอบหมายแนวทางการดำเนินงาน ได้นำมติดังกล่าวเสนอ
ต่อที่ประชุมนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบแนวทางดังกล่าว และได้สั่งการเพิ่ม มอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้วิธีสุ่มตรวจโครงการพื้นที่เสี่ยงเป็นพิเศษ และไม่สร้างภาระให้หน่วยงานปฏิบัติ
ทุกโครงการจนเป็นภาระต่อการปฏิบัติงาน และให้นำรูปแบบการป้องกันการทุจริตที่มีทั้งภาคเอกชนและ
ภาคประชาชน เข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินงาน ซึ่งโครงการของรัฐตอนนี้จะมีโครงการทำข้อตกลงคุณธรรม
เชิญผู้รู้เข้ามาร่วมในโครงการด้วย เพื่อให้เกิดความโปร่งใส การตรวจสอบจะต้องไม่ทำให้กระบวนการทำงาน
ล่าช้า หรือหยุดชะงักลง บทเรียนโครงการตำบลละ ๕ ล้าน จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบข้อปัญหา ๓ ช่วง
ดังนี้

๑) ก่อนปฏิบัติงาน มีปัญหาหลายโครงการไม่ได้เกิดจากความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

๒) ขณะดำเนินโครงการ ปัญหาส่วนใหญ่ เป็นเรื่องขาดการควบคุมงานอย่างใกล้ชิด เมื่อทำงาน
แล้วเสร็จจะเป็นปัญหาเรื่องคุณภาพของงาน

๓) เมื่องานแล้วเสร็จ จะเป็นปัญหาเรื่องคุณภาพของงานไม่เป็นไปตามแบบ ฝากพื้นที่ ขอให้รับ
ข้อเสนอแนะ ทั้ง ๓ ช่วง ไปพิจารณาด้วย เพื่อแก้ไขปัญหา โดยปัญหาโครงการตำบลละ ๕ ล้าน เจอปัญหาหลาย
ลักษณะ ได้แก่ ๑) โครงสร้างที่ไม่สามารถมองออกได้ด้วยสายตา เช่น แบบของงานใหญ่กว่าหรือยาวกว่าพื้นที่จริง
๒) ขำรดบกพร่อง อาจเกิดจากการควบคุมที่ไม่มีความใกล้ชิด ๓) การตรวจสอบรายละเอียดเชิงลึก จะต้อง
ดำเนินการตรวจ ผู้ตรวจที่ต้องเป็นวิศวกรหรือช่าง เมื่อตรวจ จากแบบแล้วสามารถทราบได้เลยว่าผิดจาก
รายละเอียดของงาน แต่ถ้าผู้ที่ไม่มีความรู้เรื่องนั้นจะไม่สามารถรู้เลยว่าผิดไปจากแบบ ทั้ง ๓ ประเด็นนี้คือสิ่งที่
พบเห็นในตำบลละ ๕ ล้าน แนวทางการแก้ไขเรื่องดังกล่าว ถ้าโครงการไหนมีเสียหายชำรุด โดยผู้ปฏิบัติไม่มีเจตนา
ถ้าพิสูจน์แล้วมีเจตนาทุจริต ทำให้ภาครัฐเสียหายจะต้องดำเนินการขึ้นเด็ดขาด สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน
ป.ป.ท. จะรับดำเนินการ ในส่วนของผู้บังคับบัญชาจะต้องรับดำเนินการทางวินัย

/การเฝ้าระวัง...

การเฝ้าระวังในแต่ละจังหวัด ให้ทำข้อมูลทั้งหมด ข้อมูลการตรวจสอบการดำเนินงานในแต่ละ
 ห้วงเวลาเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการจังหวัดได้ทราบ จะเกิดประโยชน์และถ้ามีปัญหาที่เกี่ยวข้องเป็น
 ปัญหาเร่งด่วน จะเป็นหน้าที่ของคณะอนุกรรมการฯ จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช.จังหวัด
 ที่จะดำเนินการแก้ไข ในส่วน สำนัก ป.ป.ท จะขอรับมูลจากทุกจังหวัดผ่านกลไกภายใน สรุปข้อมูลเป็น
 ห้วงเวลา นำเสนอต่อที่ประชุม คตช. เพื่อเสนอต่อ ๑) ที่ประชุม คตช. และ ๒) ที่ประชุม คตช. เสนอความคืบหน้า
 เป็นช่วงๆ ถ้ามีปัญหา อุปสรรค ที่ไม่สามารถแก้ไขได้สามารถแจ้งไปที่ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ และจะทำทุกเรื่องที่เป็น
 ประโยชน์ต่อประเทศชาติ และถ้ามีปัญหาอุปสรรคใดๆ ที่เกรงว่าไม่สามารถจะพูดในที่เปิดเผยได้สามารถแจ้งมาได้

หอการค้าไทย : นายวิชัย อัครัสกร รองประธานหอการค้าไทย

รัฐบาล โดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทย ได้เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนและภาคประชาสังคม
 ติดตามในเรื่องงบประมาณ ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นประโยชน์ หลายครั้งเห็น
 ผู้ว่าราชการจังหวัด มีการגיעเยอะมาก คิดว่าเป็นโอกาสที่เราจะร่วมทำงานกันให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ เป็น
 ยุคที่กระทรวงมหาดไทย เปิดเผยและโปร่งใส ซึ่งมียินดีที่จะเข้ามาร่วมมือ

ในการติดตามประเมินนี้ กระผมสามารถพูดได้ ๒ องค์กร ทั้งองค์กรหอการค้าไทย และองค์กร
 ต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ในส่วนหอการค้าไทยมีการลงนามทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับ
 กระทรวงมหาดไทย โดยได้นำโครงสร้างจากกระทรวงมหาดไทยมาเป็นต้นแบบ มีประธานหอการค้าจังหวัด,
 ประธานหอการค้ากลุ่ม ๑๘ กลุ่ม และประธานหอการค้าภาค ๕ ภาค มีข้อมูลโครงการ ๓๐๒ โครงการ
 ความสามารถประธานกลุ่มจังหวัด การทำงานของหอการค้าไม่ใช่เป็นเรื่องยากเลย พอรู้ว่าโครงการเป็นอย่างไร
 องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) มีท่านประมวล์ เป็นประธาน มีกระผมเป็นรองประธาน และมีอาจารย์
 มานะ เป็นเลขาธิการ เป็นภาคประชาชน ซึ่งหอการค้าไทยส่วนใหญ่จะเป็นภาคธุรกิจ ซึ่งภาคประชาชน
 ที่ตั้งขึ้นมาเป็น “หมาเฝ้าบ้าน” มีทั่วประเทศ เป็นภาคประชาชนคอยเป็นหูเป็นตาให้อีกที่ การประชุมในวันนี้
 แนวทางเป็นการแนะนำ เพื่อป้องกันการทุจริต ไม่ได้มาจับผิด ยกเว้นมีการกระทำความผิดด้วยเจตนาทุจริต
 อย่าได้ปล่อยไว้ ต้องส่งเสริมให้คนดีๆ เปิดโอกาสให้ทำงานได้ ถ้ามีคนไม่ดีต้องขจัดออกไป

การต่อต้านการทุจริต ที่ประชุมครั้งนี้ เป็นนิมิตหมายที่ดี ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเอาไปประกาศ
 เป็นประโยชน์มาก การประกาศเจตนารมณ์จะไม่ทุจริต แต่การประกาศ Tone From Top กระทรวงมหาดไทย
 ประกาศแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศเจตนารมณ์ให้พ่อค้า ประชาชนได้ทราบ เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีมาก
 Tone From Top เป็นจุดเริ่มต้นที่ดี เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งไม่น่าห่วงเลย ถ้าผู้ปฏิบัติทำตามระเบียบ
 จะปลอดภัย ถ้าจะให้มีส่วนร่วม จะต้องมีความโปร่งใสอย่างแท้จริง จังหวัดต้องจัดให้มีช่องทางให้มีคนมา
 ร้องเรียนได้ สำหรับคะแนนการทุจริตทั่วโลก ไม่มีประเทศใดจะไม่มีการทุจริต ได้คะแนน ๑๐๐ คะแนนเต็ม
 ประเทศไทยมีคะแนน ๓๘ คะแนน ยังไม่ถึงครึ่งหนึ่ง ทุกที่ยังมีคนส่วนน้อยที่กระทำการทุจริตอยู่ การมีส่วนร่วม
 ทำให้คนที่ดีเห็นว่าเป็นช่องทาง ที่ทางราชการสามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้คนดีได้มีส่วนร่วมในการแจ้งทุจริต

ประเด็นจังหวัดนำเรียนที่ประชุม

จังหวัดนราธิวาส จากการที่ร่วมประชุมรับฟังแนวทางในวันนี้ จังหวัดนราธิวาส พร้อมทั้งจะปฏิบัติ
 ตามแนวทางนโยบายของรัฐบาลอย่างเคร่งครัด

ประธานให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม กรณี จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น ผาถผู้ว่าราชการจังหวัดดูแล
 สอดส่องการใช้งบประมาณ และเหตุการณ์ไม่สงบของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเหตุการณ์ไม่สงบบาง
 เหตุการณ์เกิดจากการประมูลหรือรับเหมาสิ่งก่อสร้างในพื้นที่ หากผู้ว่าราชการจังหวัดดูแลสอดส่องแก้ไข
 ทำโครงการได้ถูกต้องตามระเบียบ สอดส่องปัญหาหาเสพติด เหตุสินค้าชายแดน ก็อาจจะสามารถลดเหตุการณ์

/ไม่สงบที่เกิดจาก...

ไม่สงบที่เกิดจากความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในพื้นที่ได้ ก็จะเหลือเพียงเหตุที่เกิดจากผู้ก่อเหตุความรุนแรงจริงๆ เท่านั้นในเรื่องนี้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีความเป็นห่วงอยากจะลดความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เหลือน้อยที่สุด

จังหวัดพิษณุโลก จะขอใช้ระบบการทำงานจากกรณี โครงการตำบลละ ๕ ล้านบาท คือ การออกตรวจติดตามจากคณะกรรมการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ส่วนในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ ก็ให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากเพื่อสร้างความรับรู้โครงการต่าง ๆ ทั้งก่อนและหลังโครงการ

ในส่วนของงบประมาณในครั้งนี้ จังหวัดพิษณุโลก ได้กำหนดวิธีการทำงานคือ ให้สำนักงานคลังจังหวัด เป็นหน่วยงานในการตรวจสอบกลไกและสัญญา่อนการจัดซื้อจัดหาพัสดุหรือการจัดจ้าง เพื่อให้เกิดความรอบคอบก่อนลงนามในสัญญาจ้าง

ในอนาคตนั้น หากช่องทางให้คณะกรรมการฯ มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยดำเนินการด้วยเพื่อที่จะสามารถแลกเปลี่ยนกันได้

ประธานให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ต้องการให้จังหวัดอื่นๆ นำแนวทางของจังหวัดพิษณุโลกไปพิจารณาต่อหากว่าเข้ากับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ของจังหวัดตนเอง

จังหวัดฉะเชิงเทรา ในส่วนที่ทาง กระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และ สตง. ได้ให้แนวทางในการดำเนินการหรือกระบวนการในวันนี้นั้นจังหวัดฉะเชิงเทราจะให้ส่วนราชการในจังหวัดดำเนินการตามนโยบายและคำแนะนำต่อไป ในเรื่องของการเบิกจ่ายงบประมาณนั้นจังหวัดฉะเชิงเทราให้ความสำคัญ แต่ด้วยที่ในปัจจุบันนั้น งบประมาณต่าง ๆ และปริมาณงานได้เพิ่มขึ้นมาเป็นจำนวนมาก ซึ่งจังหวัดฉะเชิงเทราได้ใช้การร่วมมือบูรณาการระหว่างหน่วยงานเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว และใช้ความรอบคอบและความระมัดระวังให้มากยิ่งขึ้น

ประธานให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม สำหรับปัญหาปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นของทุกจังหวัดและปริมาณงานไม่สอดคล้องกับปริมาณบุคลากร นั้น ให้สำนักงานจังหวัดไม่รวมงานไว้ที่กลุ่มงานใดกลุ่มงานหนึ่ง ให้หมุนงานภายในสำนักงานจังหวัดและทุกคนสามารถทำงานแทนกันได้

ประเด็นถาม-ตอบ

เรื่องที่ ๑ ข้อหารื้อจังหวัดอุบลราชธานี

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายณัฐพงศ์ ศิริชนะ) : สำหรับข้อหารื้อมี ๒ จังหวัดด้วยกัน จังหวัดแรก คือ กรณีกลุ่มจังหวัดอุบลราชธานีได้รับหนังสือจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดอุบลราชธานี โครงการงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เพิ่มเติม ที่มอบหมายให้สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี รับผิดชอบในการดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์ประเภทรถเกี่ยววนวดข้าว จำนวน ๒๕ คัน เป็นเงิน ๓๑ ล้านบาทเศษ และรถพ่วง ๒๕ คัน เป็นเงิน ๒.๕ ล้านบาทเศษ และได้มีการซื้อวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding) สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดอุบลราชธานี พิจารณาเห็นว่า การจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องจักรกลดังกล่าว เพื่อมอบให้เกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ทำสัญญาจ้างพัสดุประเภทคงรูป จึงเป็นจัดหาครุภัณฑ์เครื่องกลเพื่อให้เอกชนหรือบุคคลภายนอกเป็นการเฉพาะเจาะจง โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานีซึ่งเป็นหน่วยจัดหาไม่ได้ใช้พัสดุนั้น เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จึงไม่สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของระเบียบและกระบวนการจัดหาในเรื่องการยึดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๔๖ - ๑๔๘ ซึ่งน่าจะหมายถึงพัสดุที่สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานีที่มีพัสดุสำหรับ

/ใช้ในการปฏิบัติงาน...

ใช้ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ และนำพัสดุที่มีอยู่นั้นให้หน่วยงานอื่นยืม และตามระเบียบดังกล่าว กำหนดการยืมหรือนำพัสดุไปใช้ในกิจการ ซึ่งมีประโยชน์ของทางราชการจะกระทำมิได้ และมีกำหนดให้ เอกชนยืม ดังนั้น การดำเนินการดังกล่าว อาจเข้าข่ายเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มหรือบุคคลใดหรือบุคคล หนึ่งได้รับประโยชน์จากการจัดหาพัสดุและยังเป็นภาระในการบำรุงซ่อมแซมหรือเปลี่ยนแปลงอะไหล่ เครื่องจักรกล เนื่องจากไม่สามารถควบคุมการใช้รถเกี่ยวข้าว รถพ่วง และรถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์พ่วง ซึ่งเป็นทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นไปตามระเบียบการใช้รถยนต์ส่วนกลางถูกต้องและเหมาะสม จึงเรียน มาเพื่อโปรดพิจารณาทบทวนการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่การเบิกจ่ายงบประมาณแผ่นดิน ด้วยความถูกต้อง โปร่งใส คุ่มค่า และ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ และแจ้งผลให้แก่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดอุบลราชธานีทราบ เพื่อประกอบการดำเนินการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อไป และปัจจุบันจังหวัดได้ดำเนินการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding : E-Bidding) ไปเรียบร้อยแล้ว และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตั้งข้อสังเกตให้ทบทวน ซึ่งตรงจุดนี้ จังหวัดจะสามารถดำเนินการอย่างไรต่อไป

ประธานเพิ่มเติมรายละเอียด : สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทุกแห่งในกรณีการนำงบประมาณ มาจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ของหน่วยงาน แต่ไม่ได้นำมาใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน แต่นำไปให้ประชาชน ใช้ซึ่งข้อเท็จจริง เป็นนโยบายของรัฐบาลที่ได้สั่งการให้ส่วนราชการจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อสนับสนุนแก้ไขปัญหา โดยให้กลุ่มเกษตรกรยืมครุภัณฑ์ดังกล่าวไปใช้ในการดำเนินงาน

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง : กรณีนี้เป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เป็นโครงการที่สำคัญ งบประมาณได้จัดสรรงบประมาณไปดำเนินการ ที่ตั้งมาจากพื้นที่ ซึ่งสำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี ดำเนินการถูกต้องแล้ว

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน : การดำเนินการเป็นการแจกจ่ายให้กับประชาชนยืม โดยมีความเป็น ธรรม ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกัน อาจจะมีการพิจารณาปรับเปลี่ยน เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ซึ่งยังคงเป็น ทรัพย์สินราชการอยู่ เวลาการยืม อาจมีหน่วยงานระดับตำบลควบคุม ดูแล เมื่อเกิดการเสียหาย สูญหาย สามารถติดตามผู้รับผิดชอบได้ แนวทางการแก้ไขอาจปรับแก้ในกระบวนการให้มีความรัดกุม ควบคุมได้ สามารถจะดูแลบำรุงรักษาได้ เมื่อเกิดความเสียหายไม่เป็นภาระให้กับผู้ดูแล เพื่อสามารถนำงบประมาณ มาใช้บำรุงรักษาได้

ประธานเพิ่มเติมรายละเอียด : แจ้งให้ส่วนกลางและจังหวัด กลุ่มจังหวัดได้ทราบตามที่ว่า การตรวจ เงินแผ่นดินแจ้ง โครงการดังกล่าวยังดำเนินการต่อไปได้ แต่ให้เน้นเพิ่มเติมไปที่กระบวนการควบคุมดูแล ครุภัณฑ์ให้รัดกุม ในกรณีที่กลุ่มเกษตรกรได้ยืมครุภัณฑ์ไปใช้งานแล้ว จะต้องมีการควบคุม ติดตามได้ โดย อาจออกระเบียบว่าด้วยการยืม กำหนดเงื่อนไขในการยืมของราชการ

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายณัฐพงศ์ ศิริชนะ) : กระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการรวบรวม ปัญหาต่างๆ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหนังสือถึงหารือท่านผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อได้ข้อสรุป เป็นข้อสั่งการเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

เรื่องที่ ๒ เรื่องร้องเรียนผู้ว่าราชการจังหวัด (บัตรสนเท่ห์)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายณัฐพงศ์ ศิริชนะ) : เรื่องร้องเรียน(บัตรสนเท่ห์) กรณีผู้ว่าราชการ จังหวัดร่วมกับหัวหน้ากลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด (OSM) เรียกเก็บเงินก่อนการลงนามในสัญญา โครงการ ซึ่งต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดท่านนั้นได้ยืนยันว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในกรณีดังกล่าว จึงขอหารือว่า

/ในกรณีดังกล่าว...

ในกรณีดังกล่าว แนวทางปฏิบัติ ผู้ว่าราชการจังหวัดควรทำอย่างไร และได้เสนอแนวทางการแก้ไขต่อที่ประชุม จะใช้กลไกคณะอนุกรรมการฯ ระดับจังหวัด เรียกประชุมผู้เกี่ยวข้อง หน่วยตรวจสอบและผู้รับจ้าง เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจว่าจะไม่มีการเรียกรับผลประโยชน์ แบบนี้สามารถจะทำได้หรือไม่

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน : ได้เสนอความเห็นปัญหากรณีเช่นนี้มาจากเรื่องของราคากลาง ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ถ้าหน่วยงานสามารถทบทวนราคากลางที่เป็นธรรมให้ใกล้เคียงเหมาะสมกับราคาตลาดที่แท้จริง ได้ของที่ดีมีคุณภาพสมราคา จะทำให้ปัญหาดังกล่าวลดลงได้

เรื่องที่ ๓ เพิ่มเติมขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดขับเคลื่อนคณะกรรมการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓

เลขาธิการฯ ป.ป.ช. : คณะอนุกรรมการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ครม.ได้เห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ให้นำแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยในการขับเคลื่อนนี้จะต้องขับเคลื่อนองค์ประกอบ คณะอนุกรรมการฯ จังหวัด ประกอบด้วย ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาครัฐ จึงขอความร่วมมือจากผู้ว่าราชการจังหวัดช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนดำเนินงานของคณะอนุกรรมการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจังหวัด ที่มีผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการนี้ด้วย

เรื่องที่ ๔ การหารือแจ้งขยายระยะเวลาลงนามสัญญา

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายณัฐพงศ์ ศิริชนะ) : ขอหารือสำนักงบประมาณ ในกรณีมีหนังสือแจ้งขยายระยะเวลาลงนามในสัญญา จากกำหนดวันสิ้นสุดการลงนามในสัญญา ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐ ให้ขยายระยะเวลาออกไปจนถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เนื่องจากการออกตรวจติดตามโครงการ พบว่าโครงการจำนวนมากเป็นโครงการที่มีขนาดใหญ่ จะต้องเข้าคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอีกจำนวนมาก จึงเป็นไปได้หรือไม่ที่อาจขอขยายระยะเวลากำหนดวันสิ้นสุดการลงนามในสัญญาออกไปอีก เกรงว่าหน่วยงานจะไม่ดำเนินการหาผู้รับจ้างจากการดำเนินการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding : E-Bidding) ได้ทัน

สำนักงบประมาณ : ก่อนจะเริ่มกระบวนการงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ได้สอบถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจังหวัดแล้ว ได้รับแจ้งว่ามีความพร้อมในการดำเนินการดังกล่าว จึงขอให้จังหวัดเร่งรัดการดำเนินการเบิกจ่ายด้วย และขอแจ้งเพิ่มเติมว่าผู้อำนวยการสำนักงบประมาณจะเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมซักซ้อมความเข้าใจในการดำเนินการก่อนนี้ผู้ผูกพันในช่วงสิ้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่องที่ ๕ เพิ่มเติม

ประธานฯ : ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งข้อติดขัดหรือปัญหา หากไม่สามารถดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งทางส่วนกลางจะได้แจ้งขอขยายระยะเวลาการดำเนินการดังกล่าวออกไป

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน : ขอความร่วมมือให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบรายละเอียดโครงการ อย่าให้มีการดำเนินงานซับซ้อน และซับซ้อนพื้นที่ดำเนินงาน หาก สตง.ตรวจพบจำเป็นต้องมีการพิจารณา หรือระงับการดำเนินโครงการ ซึ่งจะขัดหลักการในครั้งนี้อย่างไม่ทำให้งานหยุดชะงัก ที่น่าเป็นห่วงช่วงระยะเวลาครึ่งปี จะมีการอนุมัติเปลี่ยนแปลงโครงการจำนวนมาก เกรงว่าจะเกิดความซ้ำซ้อนการดำเนินโครงการ
